

Tafsiira Suuratu Al-Ankabuut-Kutaa 9

Description

Shuâ€™ayb fi Ummata Isaa

Kutaa darbe keessatti Nabii Luuxi fi ummata isaa ilaalle jirra. Kutaa kana keessatti immoo Nabii Shuâ€™aybi fi ummata isaa ilaalla.

﴿وَإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يَقُومٌ أَعْبُدُوا آلَّهَ وَأَرْجُوا الْيَوْمَ
آلَّا خَرَّ وَلَا تَعْثُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٢٦﴾ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذْتُهُمْ الرَّجْفَةُ
فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ ﴿٢٧﴾﴾

â€œGara Madiyanittis obboleessa isaanii Shuâ€™aybin [engine]. Innis, â€œYaa ummata koo! Rabbiin gabbaraa, Guyyaa Aakhiraas abdadhaa, balleessitoota taatanii dachii keessa badii hin tamsaasinaa.â€ jedheen. Isaanis isa kijibiisan. kanaafu, kirkirri lafaa isaan qabatte. Isaanis ganda isaanii keessatti jilbiifatuun dhumanii bariisifatan. â€ Suuratu Al-Ankabuut 29:36-37

Kana jechuun gara ummata Madiyanitti obboleessa isaanii Shuâ€™aybin ergine. Innis akkana isaaniin jedhe, â€œRabbitin qofa gabbara, Isaaf ajajamuun Isaaf gadi jedhaa. Isa gabbaruu keessaniin mindaa Guyyaa Aakhiraat abdadhaa. Guyyaan kuni Guyyaa Qiyaamati. Dachii keessatti badii hin baayaâ€™isinaa, hojjachuu itti hin fufinaa. Garuu gara Rabbii tawbadhaa, deebiâ€™aa[1]

Rajaaâ€™a (abdachuu) jechuun wanta tokko eegu fi gara fuunduraatti akka argamu amanuudha[2] Akka lugaatti rajaaâ€™an hiika sodaafis itti fayyadamu. Kanaafi, hiika Qurâ€™aana lugaalee biraatin yoo ilaalle â€œsodaadhaaâ€ jechuun hiikan. Hikni kunis hiika jalqabaa hin faallessu. Sababni isaas, namni Guyyaa Aakhiraatti amanu mindaa Guyyaa sanii ni abdata, adabbiis ni sodaata. Kanaafu, asitti Shuâ€™aybi ummata isaatiin, â€œmindaa Guyyaa Aakhirah abdadhaa, adabbiis sodaadhaaâ€ jechaani jira. [3] Mindaa Aakhiraat abdachuu Rabbii gabbaraa, adabbiisaas sodaachuun dachii keessatti badii baayaâ€™isuu irraa of quсадhaa.

â€œIsaanis isa kijibiisan.â€ Kana jechuun ummanni Madiyan Shuâ€™aybi Nabiyyi fi Ergamaa Rabbii gara isaanitti ergame taâ€™uu ni kijibiisan, ergaa amanti isaanitti fidee fi adabbiis Rabbii isaan akeekachise keessatti isa kijibiisan. Ummanni kuni Shuâ€™ayb Ergamaa Rabbii akka taâ€™e itti hin amanne. Ergaa amantii fi akeekachisa inni isaanitti beeksise akka sobaatti ilaalan. Kanaafu sababa kanaan, kirkirri lafaa isaan qabatte. Kana jechuun gara hundaan lafti isaaniin sochoote. â€œIsaanis ganda isaanii keessatti jilbiifatuun dhumanii bariisifatan.â€ Kana jechuun jilbaa fi fuula isaanitiin

Iafatti maxxanuun duâ€™anii bariisifatan[\[4\]](#)

Mindaa Guyyaa Aakhira (Qiyaamaa) abdachun hojii gaarii hojjachuun ykn adabbii isaa sodaachun hojii badaa irraa fagaachun mallattoo milkaaâ€™innaati.

Aadi fi Samuud

﴿وَعَادَا وَثُمُودًا وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ مِنْ مَسَكِنِهِمْ وَرَزَّيْنَ لَهُمْ
الشَّيْطَانُ أَعْمَلَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ﴾
(٣٨)

â€œAadi fi Samuudinis [ni balleessine]. Iddoo jirenyaa isaanii irraa isiniif ifa taâ€™ee jira. Sheyxanni hojiwwan isaanii isaaniif miidhagse. Kanaafu, karaa irraa isaan dhoowwe, isaan kan argan turan.â€ Suuratu Al-Ankabuut 29:38

Aad ummata iddo Ahqaaf jedhamu jiraachaa turaniidha. Samuud immoo iddo Hijr jedhamu jiraachaa turan. Rabbiin subhaanahu wa taâ€™aalaa sababa kufrii fi badii isaaniitiin isaan balleesse. â€œ**Iddoo jirenyaa isaanii irraa isiniif ifa taâ€™ee jira.**â€ Kana jechuun iddo jirenyaa Adi fi Samuud irraa badiinsi isaanii isiniif ifa taâ€™ee jira. Araboonni iddo jirenyaa ummanni kuni keessatti bade siritti beeku. Daldalaaf karaa sanirra darbu.

â€œSheyxanni hojiwwan isaanii isaaniif miidhagse.â€ Kana jechuun sheyxanni hojii fokkuu isaanii isaaniif bareechise, hasaasa isaatiin gaarii akka taâ€™e isaanitti fakkeesse[\[5\]](#) Hojiin fokkuun kuni Rabbiin ala wanta bira gabbaruu, Ergamaa Isaa kijibsiisuu, namoota irratti daangaa dabruu fi kanneen birooti. Sheyxanni hojiwwan kanniin isaaniif bareechisuun karaa haqaa irraa isaan dhoowwe. Karaan haqaa kunis karaa Rabbiit. Karaan haqaa ykn qajeelaan karaa Rabbii kan jedhameef karaa tokkicha Rabbitti nama geessudha. Akkasumas, karaa kana gabrootaaf kan kaaâ€™e Rabbii oltaâ€™aadha[\[6\]](#)

â€œisaan kan argan turan.â€ Kana jechuun warra sammuu wanta gaarii taâ€™e, wanta sharrii taâ€™e, wanta haqa taâ€™e, wanta soba taâ€™e beektu qabaniidha. Jecha biraatin, gaari fi badaa, haqaa fi soba addaan baasanii beeku. Wanta Ergamtoonni Gooftaa isaanii itti waaman kan wallaalan hin turre.
[\[7\]](#)

Namoonni kunniin sammuu fi beekumsa ni qabuu turan. Garuu isaan of tuultota turan. Wanta sheyxanna ofirraa ittiin ittisan Rabbiin isaaniif kennu waliin karaa Rabbii irraa ni deebiâ€™an. Sababa sheyxanni hojii fokkuu isaaniif bareechiseef ni mooâ€™ataman[\[8\]](#)

Kanarraa barnoota baayâ€™ee fudhachuun ni dandaâ€™ama:

1ffaa-Namni hojii ummata Aadi fi Samuud hojjachuu itti fufee fi tawbachu dide adabbii cimaatu isa qunnama. Hojiin isaanii kunis kufrii, shirkii, Ergamtoota kijibsiisu fi kkf.

2ffaa-Sheyxanni hojii namaaf miidhagsuun karaa qajeelaa irraa nama deebisu dandaâ€™a. Namni yommuu sheyxanni hojii isaa isaaf bareechisu wanti inni irra jiru wanta Ergamtoonni fidan akka caalutti ilaala. Sababa kanaan, karaa qajeela hordofuu dida. Fakkeenyaaf, warri saayinsitti bulla jedhan, saayinsin dhibbaan dhibbatti haqa akka taâ€™etti yaadun Islaama hordofuu irraa of tuulu. Kuni sheyxanni hojii isaanii isaaniif bareechisuudha. Dhimmoota meeqaa meeqa saayinsin kaleessa haqa jechuun odeesse harâ€™a soba akka taâ€™e mirkaneessaa.

3ffaa-Namni beekumsa osoo qabaatellee sheyxanni hojii fokkuu yoo isaaf bareechise karaa haqaa irraa jallachu dandaâ€™a.

â€œNamni tokkoakkana jechuun gaafachu dandaâ€™a: â€œSheyxanni hojii namaaf miidhagsu qajeelfamni buâ€™uuraa ittiin beekan maalidhaa? Ani hojii tokko hojjachuu nan fedha. Ergasii nafsee tiyya keessatti natti miidhaguun hojjadha. Garuu kuni sheyxanni natti miidhagsu ykn qajeelcha Rabbii irraa taâ€™uu hin beeku.â€

Deebiin: qajeelfamni buâ€™uuraa kana addaan baasan: hojiin faallaa shariâ€™aa Rabbii yoo taâ€™e, suni sheyxanni namaaf bareechisu irraayyi. Shariâ€™aa Rabbiitiin kan walitti galu yoo taâ€™e immoo qajeelcha Rabbii irraayyi. Sheyxanni namaaf bareechisu irraa miti.â€[\[9\]](#)

Hojii sheyxanni namaaf miidhagsuu fi hojii qajeelcha Rabbii irraa ta'e addaan baasuf

 **Hojiin kan sheyxanni
namaaf miidhagse ta'uu**

 **Hojiin Qajeelcha
Rabbii irraa ta'uu**

**Islaamaan
kan wal
faallessu ta'uu**

**Islaamaan
kan walitti
galu ta'uu**

Kitaabban wabii:

[\[1\]](#) Xabarii-18/397

[\[2\]](#) Tahriir wa tanwiir-20/247 [\[3\]](#) Tafsiir Qurâ€™aanil Kariim-Suuratu Ankabuut-fuula 181, Ibn

Useymiin

- [4] Maâ€™aariju Tafakkuri wa daqaaâ€™iqu tadabburi-15/260
- [5] Tafsiir Tahriir wa Tanwiir-20/249
- [6] Tafsiir Qurâ€™aanil Kariim-Suuratu Ankabuut-fuula 192, Ibn Useymiin
- [7] Maâ€™aariju tafakkuri wa daqaaâ€™iqu tadabburi-15/262, Tafsiir Qurxubii-16/362
- [8] Tafsiir Qurâ€™aanil Kariim-Suuratu Ankabuut-fuula 193, Ibn Useymiin
- [9] Madda olii-fuula 193-194

Date Created

August 5, 2020

Author

admin